

DBB-001-001522

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) Examination

May/June – 2015

Gujarati : Paper - 11

(અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ-૧)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001522

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) પ્રશ્ન ૧ M.C.Q.નો છે, તેના ગુણ 20 છે.
(2) પ્રશ્ન 2 થી 5 વર્ણનાત્મક પ્રશ્નો છે. તેમના ગુણ 50 છે.
(3) પ્રત્યેક પ્રશ્નનો જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં આપવાનો છે.

1 નીચેના પ્રશ્નોના દર્શાવેલ ચાર વિકલ્પમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો : 20

- (1) પદ્યપ્રધાનતા એ કયા સાહિત્યની વિશેષતા છે.
(A) અર્વાચીન (B) મધ્યકાલીન
(C) પ્રાચીન (D) આધુનિક
- (2) નવલકથા, નિબંધ, નાટક વગેરે કયા યુગના સાહિત્યિક સ્વરૂપો છે ?
(A) અર્વાચીન (B) મધ્યકાલીન
(C) પ્રાચીન (D) એકેય નહીં
- (3) સુધારક યુગના સાહિત્યના પ્રમુખ સાહિત્યકારો કોણ છે ?
(A) ઉમાશંકર-સુન્દરમ્ (B) રાજેન્દ્ર-નિરંજન
(C) દલપત-નર્મદ (D) નરસિંહ-પ્રેમાનંદ
- (4) સુધારક યુગમાં સૌપ્રથમ આત્મકથા લખનાર સાહિત્યકાર કોણ છે ?
(A) દલપરામ (B) દયારામ
(C) નવલરામ (D) નર્મદ

- (5) 'પંડિતયુગ' બીજા કયા નામથી ઓળખાય છે ?
- (A) નર્મદયુગ (B) ગાંધીયુગ
(C) સાક્ષરયુગ (D) આધુનિક યુગ
- (6) 'કલાપી'નું આખું નામ જણાવો.
- (A) ત્રિભૂવનશંકર (B) સુરસિંહજી તપ્તસિંહજી ગોહેલ
(C) મણિશંકર રત્નજી ભટ્ટ (D) બાલાશંકર કંથારિયા
- (7) 'અર્વાચીનોમાં આઘ' એવું બિરૂદ કોના માટે પ્રયોજાયું છે ?
- (A) દલપતરામ (B) નર્મદ
(C) નરસિંહરાવ દિવેટીયા (D) બળવંતરાય ઠાકોર
- (8) ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠીની નવલકથાનું નામ શું છે.
- (A) કરણઘેલો (B) ગુલાબસિંહ
(C) ભદ્રંભદ્ર (D) સરસ્વતીચંદ્ર
- (9) નીચેનામાંથી કવિ કાન્તનો કયો કાવ્ય સંગ્રહ છે ?
- (A) ભણકારા (B) પૂર્વાલાપ
(C) ગીત મંજરી (D) નૂપુરજંકાર
- (10) 'ઝેર તો પીધાં છે જાણી જાણી' નવલકથાના લેખક કોણ છે ?
- (A) દર્શક (B) પન્નાલાલ પટેલ
(C) ઝવેરચંદ મેઘાણી (D) ધૂમકેતુ
- (11) પન્નાલાલ પટેલની કઈ નવલકથાને જ્ઞાનપીઠ એવોર્ડ પ્રાપ્ત થયો છે ?
- (A) સાચાં શમણાં (B) વાત્રકને કાંઠે
(C) ભાંગ્યાના ભેરું (D) માનવીની ભવાઈ

- (12) ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રથમ નવલિકા કઈ અને કોની છે ?
- (A) કરણધેલો-નંદશંકર (B) સાસુવહુની લડાઈ-મુનશી
(C) ગોવાલણી-કંચનલાલ મહેતા (D) ત્રણમાંથી એકેય નહીં.
- (13) યુગમૂર્તિ વાર્તાકાર તરીકે કયા સર્જક જાણીતા થયા છે ?
- (A) રમણલાલ દેસાઈ (B) ધૂમકેતુ
(C) મુનશી (D) મેઘાણી
- (14) રણછોડલાલ છો.પરીખની 'શર્વિલક' કૃતિ કયા સ્વરૂપની છે ?
- (A) નવલકથા (B) નાટક
(C) નવલિકા (D) આત્મકથા
- (15) 'જનાન્તિકે' કોનો નિબંધ સંગ્રહ છે ?
- (A) ઉમાશંકર જોશી (B) જ્યોતીન્દ્ર દવે
(C) સુરેશ જોશી (D) વિનેશ અંતાણી
- (16) 'શબ્દસૃષ્ટિ' સામયિક કઈ સંસ્થા પ્રકાશિત કરે છે ?
- (A) ભારતીય વિદ્યા ભવન (B) ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
(C) જન્મભૂમિ (D) સાહિત્ય અકાદમી-ગાંધીનગર
- (17) ગુજરાતીના પ્રથમ વિવેચક કોણ છે ?
- (A) મહિપતરામ (B) કે. હ. ધ્રુવ
(C) નવલરામ (D) દલપતરામ
- (18) રમણભાઈ નીલકંઠ કૃત 'ભદ્રંભદ્ર' નવલકથામાં કોની ઉપર વ્યંગ-કટાક્ષ કરવામાં આવ્યો છે ?
- (A) પોશાક (B) ખાન-પાન
(C) નગરજનો (D) સામાજિક દૂષણો

(19) નીચેનામાંથી નરસિંહરાવ દિવેટીયાનો કાવ્ય સંગ્રહ કયો છે ?

- (A) પૂર્વાલાપ (B) કુસુમમાળા
(C) નિશીથા (D) કાવ્યદોહન

(20) ગુજરાતી ગઝલના પ્રણેતા કોણ છે ?

- (A) બાલાશંકર કંથારિયા (B) કાન્ત
(C) કલાપી (D) મણિલાલ દિવેટીયા

2 અર્વાચીન અને મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની ભેદરેખા સ્પષ્ટ કરો. 10

અથવા

2 સુધારકયુગના સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબળો દર્શાવી તેની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો. 10

3 નીચેનામાંથી કોઈ એક વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. 10

- (1) કવિ દલપતરામ
(2) ટૂંકીવાર્તાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

4 (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિશે નોંધ લખો. 8

- (1) ગદ્યકાર નર્મદ
(2) ગુજરાતી સાહિત્યિક સામયિકો

(બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિશે નોંધ લખો. 8

- (1) નવલકથાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ આલેખો.
(2) 'મારી હકીકત' કલાકૃતિનો પરિચય આપો.

5 નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો. 14

- (1) ગુજરાતી પ્રવાસ સાહિત્ય
(2) ગુજરાતી હાસ્ય સાહિત્ય
(3) 'ભદ્રભદ્ર' કૃતિ પરિચય
(4) નવલકથાકાર ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી.